

Ministerie van Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**

Sanctie- en
Reclasseringsbeleid

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Ons kenmerk

5629346/09

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 10 december 2009
Onderwerp Antwoord Kamervragen Teeven en Verdonk

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen ingediend door de leden Teeven (VVD) en Verdonk (Verdonk) over de overplaatsing van S. van W. van een gevangenis naar een tbs-kliniek (ingezonden op 22 en 23 oktober).

De Staatssecretaris van Justitie,

2009Z19433

Vragen van het lid Teeven (VVD) aan de Minister en de Staatssecretaris van Justitie over de overplaatsing van S. van W. van een gevangenis naar een tbs-kliniek. (Ingezonden 22 oktober 2009)

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Sanctie- en
Reclasseringsbeleid

Datum
10 december 2009

Ons kenmerk
5629346/09

Vraag 1

Bent u bekend met het feit dat S. van W. per 22 april 2010 wordt overgeplaatst van een gevangenis naar een tbs-kliniek? 1)

Antwoord vraag 1

Er is geen besluit tot overplaatsing van betrokkene genomen.

Vraag 2

Hoe valt dit te verklaren met het standpunt van het Openbaar ministerie ter zitting in eerste aanleg en in hoger beroep dat een tbs-behandeling van S. van W. geen zin zou hebben?

Antwoord vraag 2

De uitspraak van de rechter is in deze leidend. Deze uitspraak luidde 20 jaar gevangenisstraf en tbs met dwangverpleging.

Vraag 3

Is het waar dat in deze zaak de zogenaamde 'Fokkens-regeling' uit 1997 wordt toegepast? Waarom gebeurt dit in deze zaak, terwijl er al aan wordt getwijfeld (Planning en Control 2010, Handleiding Forensisch Psychiatrische Centra, Particuliere Inrichtingen, pag. 13, 2^e alinea) of veroordeelden met een lange strafmaatregel wel goed passen in een behandelomgeving gericht op resocialisatie?

Vraag 4

Is het waar dat binnen het ministerie van Justitie wordt betwijfeld of uitvoering van de 'Fokkens-regeling' nog opportuun is? Waarom gebeurt het in dit concrete geval dan nog wel?

Vraag 5

Zijn er meer veroordeelden geweest met een lange strafmaatregel waarop de 'Fokkens-regeling' uit 1997 is toegepast? Zo ja, hoeveel veroordeelden betreft dit over welke periode?

Vraag 6

Hebt u het voornemen om de uitvoering van de Fokkens-regeling per direct te staken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 3, 4, 5, 6

In mijn brief van 10 november 2009 (kenmerk 5628558/09) en tijdens het Algemeen Overleg over de tbs van 11 november 2009 heb ik beargumenteerd aangegeven dat ik de Fokkensregeling zal afschaffen en voortuitlopend hierop de Fokkensregeling niet zal uitvoeren. Een belangrijk argument voor afschaffing zijn de toegenomen mogelijkheden tot het bieden van psychiatrische zorg in detentie. Deze mogelijkheden bestonden in de periode waarin de Fokkensregeling is geïntroduceerd nog niet. Voorts zijn er problemen op uitvoeringsniveau bij de toepassing van de Fokkensregeling, die verband houden met het gegeven dat de

behandeling in het kader van de tbs (mede) gericht is op resocialisatie. Bij combinatievonnissen geldt dat pas op de VI-datum van de gevangenisstraf een aanvang mag worden gemaakt met verlof gericht op resocialisatie. Ten slotte houdt toepassing van de Fokkensregeling onvoldoende rekening met de gevoelens van slachtoffers en nabestaanden.

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Sanctie- en
Reclasseringsbeleid

Datum
10 december 2009

Ons kenmerk
5629346/09

Afschaffing heeft tot gevolg dat betrokkenen niet na eenderde van de detentieduur in een tbs-kliniek geplaatst zal worden. Het wijzigingsbesluit tot aanpassing van de artikelen 42 en 43 Penitentiaire Maatregel, waarmee de Fokkensregeling wordt opgeheven, zal nog dit jaar voor advies aan de adviesorganen worden voorgelegd. Tot de inwerkingtreding van het wijzigingsbesluit zal ik geen nieuwe plaatsingsbeschikkingen volgens de Fokkensregeling afgeven. Overigens verwijs ik naar het antwoord op vraag 1.

Voor gedetineerden in afwachting van een tbs-behandeling blijft het mogelijk om gedurende de detentieperiode te worden geplaatst in een tbs-kliniek na vaststelling van detentieongeschiktheid (artikel 13, eerste lid, Wetboek van Strafrecht).

Hoe vaak de Fokkensregeling is toegepast op veroordeelden is niet systematisch bijgehouden. Door de aanhoudende capaciteitstekorten in de tbs-sector kon de Fokkensregeling vanaf haar inwerkingtreding in 1997 niet vaak worden toegepast. Uit een eerste inventarisatie blijkt dat in 2007 4 personen met een opgelegde strafduur vanaf 9 jaar en tbs tenminste 14 dagen voor de VI-datum in een fpc zijn geplaatst. In 2008 waren dat 7 personen en tot november 2009 waren dit 14 personen.

Vraag 7

Vindt u niet dat door de toepassing van deze regeling nodeloos met de belangen van slachtoffers wordt gespot? Wordt een rechterlijk vonnis door u wel naar de aard en strekking uitgevoerd als veroordeelden tot een lange straf voor ernstige delicten al zo kort na het plegen van het feit naar een tbs-kliniek worden gezonden?

Vraag 8

Bent u bekend met de strafmaatmotivering van de rechters in eerste aanleg en in hoger beroep in de zaak van S. van W? Waarom wordt aan de vergelding die de rechter in de zaak van S. van W. voor ogen had geen gevolg gegeven?

Antwoord vraag 7 en 8

Ik ben bekend met de strafmaatmotivering in deze zaak. Het Hof heeft bij de op de te leggen strafmaat in het bijzonder het aan de nabestaanden toegebrachte leed en de geschoktheid van de samenleving in aanmerking genomen. Zoals aangegeven in mijn brief van 10 november (kenmerk 5628558/09) ontstaat door de langere gevangenisstraffen en de toepassing van de Fokkensregeling een groter wordende kloof tussen de maatschappelijke opvatting over het vergeldingsdoel en de feitelijke executie van een gevangenisstraf. Zoals ik ook aangegeven heb tijdens het Algemeen Overleg tbs van 11 november wordt dit het meest gevoeld door slachtoffers en nabestaanden die toepassing van de Fokkensregeling onaanvaardbaar vinden. Het gegeven dat de Fokkensregeling onvoldoende rekening houdt met de gevoelens van de slachtoffers en nabestaanden brengt mij er mede toe deze regeling af te schaffen. Ook wordt hiermee meer recht gedaan aan de overwegingen van de rechter die tot

uitdrukking komen in de strafmaat, zoals het leed van de nabestaanden en de geschoktheid van de samenleving.

Vraag 9

Wanneer kan S. van W. voor het eerst in aanmerking komen voor een proefverlof na zijn plaatsing in een tbs-kliniek? Vindt u een dergelijk proefverlof na zo'n delict aanvaardbaar?

Antwoord vraag 9

Zie het antwoord op vraag 1.

1) De Telegraaf, 21 oktober 2009: "Moordmachine uit cel"

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Sanctie- en
Reclasseringsbeleid

Datum
10 december 2009

Ons kenmerk
5629346/09

2009Z19530

Vragen van het lid Verdonk (Verdonk) aan de minister en de staatssecretaris van Justitie over het beëindigen van de celstraf van een meervoudig moordenaar. (Ingezonden 23 oktober 2009)

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Sanctie- en
Reclasseringsbeleid

Datum
10 december 2009

Ons kenmerk
5629346/09

Vraag 1

Deelt u de mening dat de gang van zaken in het artikel "Moordmachine uit cel" 1) een klap in het gezicht is van de nabestaanden?

Vraag 2

Deelt u de mening dat een dergelijke maatregel het vertrouwen in de rechtsstaat ondermijnt?

Vraag 3

Bent u bereid in deze zaak in te grijpen ondanks het bestaan van de zogenaamde Fokkens-regeling? Zo ja, wat denkt u te gaan doen?

Vraag 4

Bent u bereid de Fokkens-regeling terug te draaien en te bepalen dat daders van dit soort zware delicten eerst hun volledige celstraf moeten uitzitten alvorens met de eventuele tbs-behandeling wordt begonnen?

Vraag 5

Wat denkt u in de toekomst te gaan doen om soortgelijke problemen met langgestraften te voorkomen?

Antwoord vraag 1, 2, 3, 4 en 5

In mijn brief van 10 november (kenmerk 5628558/09) en tijdens het Algemeen Overleg tbs van 11 november heb ik beargumenteerd aangegeven waarom de Fokkensregeling wordt afgeschaft. Het wijzigingsbesluit tot aanpassing van de artikelen 42 en 43 Penitentiaire Maatregel, waarmee de Fokkensregeling wordt opgeheven, zal nog dit jaar voor advies aan de adviesorganen worden voorgelegd. Tot de inwerkingtreding van het wijzigingsbesluit zal ik geen nieuwe plaatsingsbeschikkingen volgens de Fokkensregeling afgeven. Een van de redenen om de Fokkensregeling op te heffen geldt het belang van de slachtoffers. Het vertrouwen in de rechtstaat wordt mede bepaald door de mate waarin met slachtoffers en nabestaanden rekening wordt gehouden.

1) De Telegraaf, 21 oktober 2009

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van het lid Teeven (VVD), ingezonden 22 oktober 2009 (vraagnummer 2009Z19433)